

W związku z wejściem z dniem **1 lipca 2018** dwóch ważnych przepisów

1. Split payment
2. JPK faktura, JPK magazyn, JPK KPIR

poniżej pragniemy Państwu przedstawić w miarę przystępny sposób te zmiany .

3. Split payment – podzielona płatność

Na czym polega stosowanie mechanizmu split payment

Mechanizm podzielonej płatności polega na tym, że na podstawie otrzymanej faktury płatność za nabyty towar lub usługę będzie dokonywana przez nabywcę w taki sposób, że:

- zapłata kwoty podatku VAT (całości lub części) będzie płacona na rachunek VAT, czyli specjalne konto, na którym będą gromadzone środki pieniężne z tytułu zapłaty podatku VAT,
- zapłata wartości sprzedaży netto (całości lub części) będzie płacona na rachunek rozliczeniowy w banku albo na rachunek w SKOK bądź zostanie rozliczona w inny sposób.

Zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności dokonywana jest w złotych polskich przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez bank lub SKOK, przeznaczonego do dokonywania płatności w mechanizmie podzielonej płatności, w którym podatnik wskazuje:

- 1) kwotę odpowiadającą całości albo części kwoty podatku wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w mechanizmie podzielonej płatności;
- 2) kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto;
- 3) numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność;
- 4) numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku.

W praktyce zapłata dokonana przez nabywcę według mechanizmu podzielonej płatności będzie polegała na wypełnieniu jednego dokumentu,

tj. komunikatu przelewu, w którym nabywca wskaże kwotę brutto transakcji oraz kwotę VAT, natomiast bank (lub SKOK) na tej podstawie prześle środki pieniężne:

- w części dotyczącej VAT – na rachunek VAT sprzedawcy prowadzony w związku z rachunkiem rozliczeniowym;
- w pozostałej części – na rachunek rozliczeniowy sprzedawcy.

Komunikat przelewu nie jest kolejną, obok przelewu, formą rozliczenia bezgotówkowego. Służy on jedynie do realizacji polecenia przelewu. Na sposób przekazywania środków pieniężnych pomiędzy rachunkiem VAT a rachunkiem rozliczeniowym podatnika (tj. zarówno po stronie nabywcy dokonującego zapłaty, jak i po stronie sprzedawcy, który tę zapłatę otrzymuje) wskazuje art. 62c ustawy – Prawo bankowe.

Przykład

Nabywca reguluje zobowiązanie wobec dostawcy według mechanizmu podzielonej płatności przy użyciu komunikatu przelewu. Dane dotyczące komunikatu przelewu:

- wartość brutto: 246 zł,
- kwota VAT: 46 zł,
- numer faktury: 234/2018,
- NIP sprzedawcy: 1234567890.
-

Wariant 1

Nabywca posiada środki pieniężne:

- na rachunku rozliczeniowym – w wysokości 250 zł,
- na rachunku VAT – w wysokości 50 zł.

Zgodnie ze złożonym komunikatem przelewu: n bank nabywcy – przekazuje kwotę 46 zł z rachunku VAT nabywcy na jego rachunek rozliczeniowy, a następnie z rachunku rozliczeniowego przelewa sprzedawcy kwotę 246 zł. Saldo na rachunku rozliczeniowym nabywcy: 50 zł (Sp. 250 zł + 46 zł – 246 zł) Saldo na rachunku VAT nabywcy: 4 zł (Sp. 50 zł – 46 zł), n bank sprzedawcy – z kwoty 246 zł otrzymanej na rachunek rozliczeniowy sprzedawcy przekazuje 46 zł na jego rachunek VAT

UWAGA! Płatność dokonywana w procedurze podzielonej płatności przy użyciu komunikatu przelewu może dotyczyć tylko jednej faktury. Wykluczone jest zbiorcze regulowanie jednym komunikatem przelewu np. kilku faktur.

Saldo na rachunku rozliczeniowym sprzedawcy: 200 zł (246 zł – 46 zł)

Saldo na rachunku VAT sprzedawcy: 46 zł.

Wariant 2

Nabywca posiada środki pieniężne:

- na rachunku rozliczeniowym w wysokości 300 zł,
- na rachunku VAT – 0 zł.

Zgodnie ze złożonym komunikatem przelewu:

- bank nabywcy – z rachunku rozliczeniowego przelewa sprzedawcy kwotę 246 zł
Saldo na rachunku rozliczeniowym nabywcy: 54 zł (Sp. 300 zł – 246 zł)
Saldo na rachunku VAT nabywcy: 0 zł,
- bank sprzedawcy – z kwoty 246 zł otrzymanej na rachunek rozliczeniowy sprzedawcy przekazuje 46 zł na jego rachunek VAT
Saldo na rachunku rozliczeniowym sprzedawcy: 200 zł (246 zł – 46 zł)
Saldo na rachunku VAT sprzedawcy: 46 zł.

Wariant 3

Nabywca posiada środki pieniężne: n na rachunku rozliczeniowym – w wysokości 300 zł, n na rachunku VAT – 30 zł.

Zgodnie ze złożonym komunikatem przelewu:

- bank nabywcy – przekazuje kwotę 30 zł z rachunku VAT nabywcy na jego rachunek rozliczeniowy, a następnie rachunku rozliczeniowego przelewa sprzedawcy kwotę 246 zł .

Saldo na rachunku rozliczeniowym nabywcy:

84 zł (Sp. 300 zł + 30 zł - 246 zł)

Saldo na rachunku VAT nabywcy: 0 zł (Sp. 30 zł - 30 zł),

- bank sprzedawcy – z kwoty 246 zł otrzymanej na rachunek rozliczeniowy sprzedawcy przekazuje 46 zł na jego rachunek VAT
Saldo na rachunku rozliczeniowym sprzedawcy: 200 zł (246 zł - 46 zł)

Saldo na rachunku VAT sprzedawcy: 46 zł.

Co to jest rachunek VAT

Rachunek VAT jest prowadzony w związku z posiadaniem w banku lub SKOK rachunkiem rozliczeniowym. Jest on zakładany dla każdego podmiotu posiadającego rachunek rozliczeniowy w banku oraz analogiczny rachunek imienny dla celów działalności gospodarczej w SKOK. Rachunek VAT jest prowadzony wyłącznie w walucie polskiej. Jego otwarcie i prowadzenie nie wymaga zawarcia odrębnej umowy. Bank informuje posiadacza rachunku rozliczeniowego o numerze rachunku UWAGA! Bank (SKOK) nie jest obowiązany do sprawdzenia prawidłowości obliczenia kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu (art. 62c ust. 10 ustawy – Prawo bankowe).

Wpływy środków pieniężnych na rachunek VAT dotyczą wyłącznie otrzymania przy użyciu komunikatu przelewu:

- zapłaty kwoty VAT;
- wpłaty kwoty VAT przez podatnika dokonującego WNT paliw silnikowych na rzecz płatników trybie art. 17a i art. 103 ust. 5a ustawy o VAT;
- środków pieniężnych przekazanych z innego rachunku VAT, należącego do posiadacza rachunku VAT, prowadzonego w tym samym banku; zwrotu kwoty VAT, wynikającego z wystawionej przez podatnika (sprzedawcę) faktury korygującej skutkującej zmniejszeniem podstawy opodatkowania;
- zwrotu różnicy podatku, o którym mowa w art. 87 ust. 6a ustawy o VAT, dokonanego przez urząd skarbowy w terminie 25 dni.

Rozchód środków pieniężnych z rachunku VAT dotyczy wyłącznie dokonania:

- zapłaty kwoty VAT z tytułu nabycia towarów i usług na rachunek VAT przy użyciu komunikatu przelewu; zwrotu kwoty VAT, wynikającego z wystawionej przez podatnika (sprzedawcę) faktury korygującej skutkującej zmniejszeniem podstawy opodatkowania, na rachunek VAT nabywcy towarów i usług przy użyciu komunikatu przelewu;
- zapłaty na rachunek urzędu skarbowego: – zobowiązania z tytułu VAT oraz odsetek za zwłokę z tego tytułu, – dodatkowego zobowiązania podatkowego, oraz odsetek za zwłokę z tego tytułu;
- wpłaty kwoty VAT przez podatnika dokonującego WNT paliw silnikowych na rzecz płatników trybie art. 17a i art. 103 ust. 5a ustawy o VAT przy użyciu komunikatu przelewu;

- przekazania przy użyciu komunikatu przelewu kwoty VAT na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy przez posiadacza rachunku, który:
 - a) otrzymał płatność przy użyciu komunikatu przelewu oraz
 - b) nie jest dostawcą towarów lub usługodawcą wskazanym na fakturze, za którą jest dokonywana płatność;

zwrotu przy użyciu komunikatu przelewu nienależnie otrzymanej płatności na rachunek VAT posiadacza rachunku, od którego otrzymano tę płatność przy użyciu komunikatu przelewu;
- przekazania środków na inny rachunek VAT posiadacza rachunku VAT prowadzony w tym samym banku przy użyciu komunikatu przelewu;
- przekazania środków na rachunek rozliczeniowy posiadacza, wskazany przez naczelnika urzędu skarbowego w informacji przekazanej bankowi lub SKOK, na skutek zgody wydanej przez naczelnika urzędu skarbowego na przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy posiadacza;

WAŻNE pytania !

Czy istnieje możliwość opłacania przez podatnika z rachunku VAT zobowiązań w innych podatkach?

Żadne przepisy, w tym wynikające ze znowelizowanej ustawy o VAT oraz ustawy – Prawo bankowe, nie przewidują takiej możliwości. **Podatnik nie może uregulować** z rachunku VAT zobowiązania podatkowego innego niż z tytułu podatku od towarów i usług.

Czy urząd skarbowy może z rachunku VAT egzekwować (np. poprzez zajęcie na podstawie tytułu wykonawczego) swoje należności inne niż VAT, np. z tytułu podatku dochodowego?

Rachunek VAT służy wyłącznie do rozliczenia VAT. Dlatego nie mogą być z niego regulowane zobowiązania podatnika inne niż z tytułu podatku VAT, co wyklucza realizowanie zajęcia dotyczącego egzekucji z tytułu innych zobowiązań podatkowych, np. z tytułu podatku dochodowego. Potwierdza to art. 62d ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, zgodnie z którym środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego dotyczącego egzekucji lub zabezpieczenia innych należności niż podatek VAT.

W jaki sposób podatnik może dysponować środkami zgromadzonymi na rachunku VAT

- Z założenia środki zgromadzone na rachunku VAT, analogicznie jak w przypadku środków zgromadzonych na rachunku rozliczeniowym, są cały czas środkami należącymi do posiadacza rachunku. Organ podatkowy nie ma dostępu do takiego rachunku i nie może samodzielnie dokonać na nim operacji finansowej (np. uregulowania zobowiązania z tytułu VAT). Jednak w praktyce możliwość zadysponowania środkami zgromadzonymi przez podatnika **na rachunku VAT** jest dość **istotnie ograniczona**. Rozchód środków z rachunku VAT może nastąpić **wyłącznie** na ustawowo określone cele dotyczące zobowiązań związanych z VAT

(patrz: punkt 2. „Coto jest rachunek VAT i jakie transakcje są nim objęte”). Jednak, zgodnie z art. 108b ustawy o VAT, podatnik może wystąpić do naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o zgodę na przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy, dla którego jest prowadzony rachunek VAT. Dopiero po uzyskaniu takiej zgody podatnik może swobodnie decydować o środkach przebiegowanych przez bank (SKOK) z rachunku VAT. W tym celu podatnik musi złożyć do naczelnika urzędu skarbowego wniosek o wydanie zgody na przekazanie środków zgromadzonych przez podatnika na rachunku VAT na wskazany przez niego rachunek bankowy albo rachunek w SKOK, dla których jest prowadzony ten rachunek VAT ze wskazaniem w tym wniosku kwoty, jaka ma zostać przekazana. W odpowiedzi na otrzymany wniosek organ podatkowy:

- w przypadku zgody na przekazanie środków z rachunku VAT – wydaje postanowienie określające wysokość środków, jaka ma zostać przekazana z rachunku VAT;
 - w przypadku odmowy na przekazanie środków z rachunku VAT – wydaje decyzję o odmowie dotyczącej przekazania środków.
- Wydanie przez organ podatkowy zgody na przekazanie środków z rachunku VAT skutkuje otrzymaniem przez podatnika postanowienia w tej sprawie, które powinno zostać wydane w terminie **60 dni od dnia otrzymania wniosku**.

Jakie plusy i minusy wiążą się ze stosowaniem przez podatnika mechanizmu podzielonej płatności

Dokonanie przez nabywcę zapłaty zobowiązań z uwzględnieniem przepisów o podzielonej płatności powoduje uzyskanie przez niego określonych korzyści. Stosowanie tego mechanizmu nie jest jednak pozbawione zagrożeń.

Co może zyskać podatnik, który dokonuje płatności z uwzględnieniem przepisów o podzielonej płatności

Korzystanie z mechanizmu podzielonej płatności jest dobrowolne, ale ustawodawca chce, aby korzystało z niego jak najwięcej podatników. W tym celu stworzył stosowne zachęty, których celem jest skłonienie jak największej liczby nabywców (podatników) do dokonywania zapłaty według tego modelu.

W przypadku podatnika, który stosuje mechanizm podzielonej płatności:

- do zwrotu różnicy podatku stosuje się przyspieszony termin zwrotu (25 dni), bez możliwości jego przedłużenia przez naczelnika urzędu skarbowego celem dokonania weryfikacji zwrotu;

UWAGA! Zwrot podatku otrzymany na rachunek VAT, zgodnie z podstawowym przeznaczeniem tego rachunku, może zostać wykorzystany przez podatnika wyłącznie na rozliczenia związane z VAT. Nie może być natomiast przeznaczony na inne cele, takie jak np. wypłata wynagrodzeń dla pracowników, spłata raty kredytu bankowego, zapłata zobowiązania wobec dostawcy w części nie dotyczącej VAT itd.

- można obniżyć kwotę zobowiązania podatkowego, którego zapłata następuje w całości z rachunku VAT, jeśli podatnik dokona jej przed upływem terminu zapłaty;

- nie stosuje się, pod pewnymi warunkami, podwyższonych odsetek od zaległości podatkowej w VAT;
- do wysokości kwoty VAT wynikającej z otrzymanej faktury, która została zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, nie stosuje się przepisów dotyczących solidtarnej odpowiedzialności za brak zapłaty VAT przez sprzedawcę oraz przepisów dotyczących dodatkowego zobowiązania podatkowego spowodowanego np. zaniżeniem zobowiązania podatkowego w deklaracji VAT.

Warunki otrzymania przyspieszonego zwrotu VAT Podatnik, u którego w danym okresie rozliczeniowym kwota podatku naliczonego przewyższa kwotę podatku należnego, może wystąpić o zwrot różnicy podatku na rachunek bankowy. Zwrot ten następuje zasadniczo w terminie 60 dni, licząc od dnia złożenia deklaracji podatkowej, której on dotyczy. Jeżeli jednak podatnik zdecyduje się na zwrot różnicy podatku **na rachunek VAT nie rachunek bięący**, to zgodnie z art. 87 ust. 6a i 6b ustawy o VAT będzie on dokonany w przyspieszonym terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia deklaracji podatkowej, bez możliwości przedłużenia terminu przez naczelnika urzędu skarbowego celem dokonania weryfikacji zwrotu. Otrzymanie zwrotu podatku na rachunek VAT w terminie 25 dni od złożenia rozliczenia wymaga od podatnika złożenia wniosku w tej sprawie